



**SVENSKA
KENNELKLUBBEN**
HUNDÄGARNAS RIKSORGANISATION

SKKs organisationsutredning

Slutrapport

1. Inledning

Ett enigt Kennelfullmäktige (KF) uppdrog 2015 till SKKs Centralstyrelse (CS) att genomföra en förutsättningslös översyn av SKK-organisationen. Detta för att på bästa sätt kunna tillmötesgå de krav på SKK som ett antal medlemsorganisationer gav uttryck för i ett tiotal motioner till KF 2015.

I uppdraget ingick att både klubbar och enskilda medlemmars synpunkter och önskemål skulle inhämtas och beaktas. CS skulle enligt uppdraget presentera översynen vid KF 2017 och då föreslå eventuella förändringar av SKKs organisation, regelverk och/eller praxis.

CS tillsatte en utredningsgrupp som arbetat under 2016 och första delen av 2017 för att genomföra uppdraget.

Arbetsgruppen som genomfört översynen av SKK-organisationen lämnar här sin slutrapport och sina förslag till beslut för CS och KF.

Utredningsuppdraget inleddes med interna diskussioner inom arbetsgruppen. Efter det har gruppen gjort en grundlig analys av SKKs utveckling de senaste 50 åren, gått igenom tidigare gjorda översyner av SKKs organisation, skickat ut enkäter till medlemmar och klubbar samt gjort omvärldsanalyser. De fakta som samlats in finns samlade i en bakgrundspromemoria som har gjorts tillgänglig för medlemmar och klubbar på SKKs webbplats.

Arbetsgruppen har under hösten och vintern 2016/17 haft informationsträffar, deltagit vid läns- och specialklubbskonferenserna, haft enskilda klubbmöten samt under första kvartalet 2017 skickat ut sitt förslag för att få in synpunkter. Totalt har 219 klubbar och 241 enskilda medlemmar besvarat utredningens enkät. Utöver dessa skickades ett flertal enkäter ut till ca 8 000 medlemmar och hundägare, varav ca 2 000 svarade.

Med anledning av de synpunkter som inkommit har arbetsgruppen funnit att det saknas stöd för att göra en mer genomgripande förändring av SKKs organisationsmodell och har därför helt avfört det tidigare förslaget att indela SKK i regioner istället för nuvarande länsklubbsorganisation. Som en konsekvens av detta lämnas inga förslag på ändrade regler för KF, val av CS ledamöter eller detaljerade förslag på stadgeändringar.

Vad avser SKKs internationella relationer konstaterade arbetsgruppen i ett tidigt skede att ansvaret för dessa bör vila på Centralstyrelsen.

Utredningens förslag är att CS föreslår KF 2017 att ge CS ett antal uppdrag som redovisas mer i detalj nedan, samt att uppföljning sker både vid KF 2019 och 2021 på motsvarande sätt som CS vid varje KF redovisar de uppdrag man fått från föregående KF. Förslaget om att hålla ett extra KF 2018 är därmed avfört.

Med detta överlämnar arbetsgruppen sina förslag till CS.

För arbetsgruppen

Per Inge Johansson
Ordförande i Organisationsutredningen

Ledamöter i Arbetsgruppen:

Per-Inge Johansson

Henrik Barnekow (från augusti 2016)

Liz-Beth Carlsson Liljekvist

Karin Sejnell

Jahn Stääv

Katarina Sundberg

Lars O Törnkvist (avled augusti 2016)

Nils Erik Åhmansson

Jonas Öhrn

Adjungerade från SKK:

Ulf Uddman

Fredrik Bruno

2. Ett SKK för alla – men inte för allt

För SKK och medlemsorganisationerna gäller det gemensamma målet att kontinuerligt skapa goda förutsättningar för hunden, hundägaren och hundägandet genom att:

- ✓ Väcka intresse för och främja avel av mentalt och fysiskt sunda, bruksmässigt, jaktligt och exteriört fullgoda rashundar.
- ✓ Informera och sprida kunskap om hundens beteenden, dess fostran, utbildning och vård.
- ✓ Bevaka och arbeta med frågor, som har ett allmänt intresse för hundägaren och hundägandet.
- ✓ Skapa och bevara goda relationer mellan omvärlden och hundägaren och hundägandet.
- ✓ Främja och utveckla goda former av hundsport.

2.1 Varför?

Arbetsgruppen konstaterar att ovanstående mål funnits sedan SKK bildades. Den tvådelade målbilden att dels väcka intresse och främja avel med rashundar liksom att vara hundägarens röst i samhället kräver att hänsyn tas till olika intressen. Samma balansakt finns mellan SKKs roll i samband med försäljning av hundar där SKKs medlemmar både är säljare och valpköpare.

Arbetsgruppens absoluta uppfattning är att SKK bäst främjar rashundar, hundägare och hundägandet genom att samhället och allmänheten uppfattar att SKK är och ska vara den naturliga talespersonen för hunden i Sverige.

Avel och uppfödning av rashundar är fundamentet i SKKs verksamhet. Hundrasers utveckling grundas på uppfödarens val av avelsdjur samt på den användning dessa får. Ärftliga variationer är en förutsättning för hundraser och deras möjlighet att anpassas till dagens och framtidens krav. Av detta skäl bör inte befintliga raser delas upp i nya raser beroende på skillnader i enstaka genpar för t.ex. färg, hårlag, pälsstruktur etc. Därför ska avel och utveckling av rashundar vara målinriktad, långsiktig och hållbar. SKK ansvarar i samarbete med ras- och specialklubbar för den rasbildning, rasutveckling och rasvård som är mer i detalj beskriven i Avelspolicy för SKK.

Ovannämnda kan exemplifieras med hur rasen dansk/svensk gårdshund fick en acceptans inom SKK i slutet av 1980-talet och idag är en ras erkänd av FCI. På motsvarande sätt sker en rasbildning av Hälleforshund som än så länge enbart är erkänd i Norden. Det är mot den bakgrunden inte omöjligt att tänka sig att utvecklingen av nya raser för olika ändamål kan ske på samma sätt, det vill säga i enlighet med SKKs avelspolicy.

Arbetsgruppen har pekat på att motsvarande rasbildningar sker i andra delar av världen och att vissa av dessa hundraser vinner gehör hos svenska hundägare. Men all rasbildning som SKK accepterar ska vara inom ramen för SKKs regelverk med samma krav och skyldigheter som gäller för alla uppfödare av rashundar.

Utvecklingen av nya hundsporter har varit mycket kraftig de senaste decennierna. SKKs organisationsmodell har genom möjligheten att ansluta verksamhetsklubbar skapat utrymme för att nya hundsporter ska kunna etableras och utvecklas inom ramen för befintliga special- eller verksamhetsklubbar eller genom bildande av nya klubbar.

2.2 Vad, hur och när?

Arbetsgruppen föreslår att KF ger CS i uppdrag att:

- ✓ Säkerställa att ekonomiska medel kontinuerligt skapas för stöd av försäljning rashundar genom t.ex. köpahund.se.
- ✓ Se till att etablering av nya hundraser som är erkända av FCI eller annan erkänd kennelklubb sker i enlighet med SKKs avelspolicy, samt detsamma för rasutveckling och rasvård.
- ✓ Främja etablering av nya hundsporter som vinner intresse hos hundägare i landet.
- ✓ När en rasklubb väljer att organisera sig genom en specialklubb tillse att en tydlig skriftlig reglering sker av hur det delegerade rasansvaret hanteras mellan special- och rasklubb. Regleringen ska godkännas av SKK senast 2019.
- ✓ SKKs stadgar kompletteras till KF 2019 så att beslut som endast rör en ras eller rasgrupp endast kan beslutas av SKK CS och den berörda ras- eller specialklubben, alltså inte av KF.
- ✓ Regelmässigt utvärdera utvecklingen av nya tävlingsformer för att bedöma om de ansvariga klubbarna har det verksamhetsstöd som är nödvändigt för utveckling av respektive tävlingsform.

3. Färdriktning mot ett grundmedlemskap

De flesta organisationsöversyner som gjorts av SKK de senaste 50 åren har pekat på behovet av ett grundmedlemskap som inkluderar alla delar av SKK. Arbetsgruppen konstaterar samtidigt att det saknats antingen praktiska, ekonomiska eller politiska förutsättningar för att skapa ett grundmedlemskap i SKK när frågan tidigare varit aktuell för beslut.

Dagsläget i SKK:

- ✓ Hög andel dubbelanslutningar; SKK har omkring 200 000 anslutna personer som löser ca 280 000 medlemskap.
- ✓ Medlemsantalet har på tio år sjunkit med ca 40 000, eller 12,5 %, till 280 000 medlemmar.
- ✓ I många klubbar är tiden för medlemskap endast något år.
- ✓ Idag köper, utöver länsklubbarna och SHU, ca 60 klubbar medlemsadministration av SKK och antalet ökar förhållandevis snabbt.
- ✓ Det blir svårare att hitta ideella personer som vill administrera en klubbmedlemsregister.
- ✓ Ny lagstiftning om hur personregister ska skötas träder ikraft i maj 2018 och kommer ställa nya och högre krav på klubbarna. Den nya lagstiftningen har kompletterats med betydande bötesstraff om den inte följs. Det råder stor okunskap inom svenskt föreningsliv avseende såväl lagstiftningen som konsekvenserna av att inte efterleva denna.
- ✓ Allt fler ras- och specialklubbar har problem att engagera redaktörer för sina tidningar, vilket uttrycktes i en av motionerna till KF 2015.
- ✓ Många medlemmar i ras- och specialklubbar är inte medvetna om att de är en del av SKK vilket i vissa fall leder till en vi-och-dem-syn.

3.1 Varför?

Arbetsgruppen vill peka på följande fördelar med ett grundmedlemskap:

- ✓ SKKs organisation består av ett stort antal anslutna klubbar i vilka den enskilde medlemmen ingår - men alla ska känna tillhörighet i en gemensam hundorganisation.
- ✓ Att möjliggöra regelbunden och kontinuerlig kommunikation med alla medlemmar.
- ✓ Att möjliggöra god registervård med avi-, krav-, och betalningslösningar.
- ✓ Skapa mer tid för verksamhet och mindre tid för administration i klubbarna.
- ✓ Välkomna alla och ge kunskap om vår verksamhet och värdegrund.
- ✓ Det ska vara enkelt att bli medlem dygnet runt, årets alla dagar.
- ✓ SKKs ungdomsorganisation Sveriges Hundungdom upplevs inte som ett gemensamt ungdomsförbund i alla organisationens klubbar.

För att nå målet om ett grundmedlemskap senast 2025 föreslår arbetsgruppen en färdriktning som bygger på att fördelarna med ett grundmedlemskap ska vara självklara och uppenbara för alla. Samtidigt bör en anslutning till ett grundmedlemskap bygga på beslut som självständigt fattas av klubbarna.

En viktig medlemsförmån är tillgången till en bra tidning. Arbetsgruppen föreslår därför att Hundsport och Hundsport Special finansieras inom ramen för SKKs budget i likhet med vad som gällde fram till 1993. Förslaget innebär konkret att förutom medlemmar i länsklubb och Sveriges Hundungdom ska ras-, special- eller verksamhetsklubb i likhet med de föregående kunna köpa Hundsport till sina medlemmar.

Arbetsgruppen har informerats om det arbete som sker med att förändra Hundsport så att den består av en generell tidning som redovisar hela bredden av svensk hundsport och hundägande under devisen "lite av mycket". Syftet är att Hundsport ska vara en sammanhållande länk mellan SKKs olika verksamheter. Till denna tidning föreslås en utveckling med editioner/bilagor där djupare artiklar och information kan få plats inom t.ex. utställningsverksamhet eller jakthundsverksamhet. SKK har sedan lång tid tillbaka en edition, Hundsport Special som i första hand vänder sig till hunduppfödare. Målsättningen är att ovannämnda editioner/bilagor ska få samma uppskattning av sin läsarkrets som Hundsport Special har av landets uppfödare.

3.2 Vad, hur och när?

Arbetsgruppen föreslår att KF ger CS i uppdrag att:

- ✓ Fortsätta utveckla SKKs medlemsadministration så att fler klubbar ser fördelarna med en gemensam medlemsadministration. Ett första mål ska vara att minst 100 klubbar köper SKKs medlemsadministration redan 2020.
- ✓ Öppna möjligheten för ras-, special-, och verksamhetsklubbar att kunna köpa Hundsport som medlemstidning på samma villkor som idag gäller för länsklubbarna och att detta formellt kan möjliggöras genom att Hundsport från och med 2018 finansieras inom ramen för SKKs budget.
- ✓ Använda alla möjligheter som finns att ge medlemmar som administreras av SKK gemensam tillgång till olika medlemsförmåner, t.ex. den digitala versionen av Hundsport Special och tillgång till SKKs alla e-tjänster och juridiska rådgivning.
- ✓ Se till att Sveriges Hundungdoms medlemmars möjlighet till dubbelt medlemskap behålls oförändrad, och att samtliga organisationens klubbar är anslutna.

4. Ökat stöd till förtroendevalda och funktionärer

SKKs nuvarande organisationsmodell och antalet klubbar kräver i storleksordningen 16 500 förtroendevalda poster och utredningen bedömer att dessa idag löses av ca 10 000 personer.

4.1 Varför?

Såväl forskning på området som omvärldens och SKKs egna erfarenheter visar att intresset att åta sig förtroendeuppdrag i en styrelse eller motsvarande är i minskande. Motsatsen gäller dock olika uppdrag som t.ex. rör utställnings- eller tävlingsverksamheter. Även mera i tid begränsade uppdrag visar inga större problem med att hitta intresserade medlemmar som vill delta.

Arbetsgruppen konstaterar att behovet av centralt stöd inom olika administrativa rutiner hela tiden ökar, vilket främst kommer till uttryck i svårigheten att rekrytera kassörer. SKK-organisationen har idag utvecklat olika IT-stöd för inte minst utställning, prov, tävling och beskrivarverksamheter. Det finns också IT-stöd för medlemsadministration, webbsidor m.m. Vidare är idag över 400 klubbar anslutna till SKKs klubbförsäkring. Det saknas idag utvecklade samarbeten till stöd för ekonomiadministrativa system för t.ex. bokföring – arbetsgruppen ser därför behov av centrala eller regionala stödfunktioner för ändamålet.

Utredningen har gjort en analys av SKKs kanslis utveckling under de senaste 25 åren och konstaterat att det har skett, och fortlöpande sker, förändringar. Exempelvis har avdelningarna för avel och hälsa, marknad, IT och juridik väsentligen förstärkts medan de uppgifter som SKKs informationsavdelning tidigare ansvarade för har omfördelats inom kansliet. Ansvar för kansliets fortsatta utveckling vilar på Centralstyrelsen.

I utredningens förslag som klubbarna gav som synpunkter på under första kvartalet 2017 presenterades ett förslag till en förändrad princip hur nomineringen till ledamöter till SKKs styrelse ska ske innebärande att alla KF-ledamöter ska veta när de åker till KF-mötet vilka personer som är nominerade och att förslag inte ska kunna vädras vid KF utom i vissa mycket specifika situationer.

4.2 Vad, hur och när?

Arbetsgruppen föreslår att KF ger CS i uppdrag att:

- ✓ Utveckla en digital plattform för klubbstyrelsernas arbete som möjliggör års- och styrelsemöten på distans, protokollföring, arkivering m.m.
- ✓ Under 2018 undersöka det faktiska behovet av att SKK utvecklar de samarbeten för administrativt stöd till medlemsorganisationerna som är ekonomiskt försvarbara att skapa centrala resurser för, liknande den nuvarande klubbförsäkringen.
- ✓ Stödja samarbeten som utvecklas regionalt mellan klubbarna för att därmed kunna gynna/förändra SKK-organisationen i framtiden.
- ✓ Stödja sammanslagning av ras- och specialklubbar med liknande verksamhetsinriktning.

- ✓ Utveckla en modell för tillvaratagande av förtroendevalda inom Sveriges Hundungdom i övriga delar av organisationen.
- ✓ Ta fram förslag till stadgeändring till KF 2019 hur ledamöter som väljs på KF ska nomineras med innebörden att de personer som är valbara ska vara kända för KF-ledamöterna innan KFs möte börjar.

5. SKKs samarbete med privat sektor

5.1 Varför?

Arbetsgruppen har i de enkäter som genomförts funnit att SKKs medlemmar och hundägare i allt större utsträckning köper utbildning av privata företag.

Medlemmarnas köp av andra omsorgstjänster för sina hundar ökar även de kraftigt. I många fall är de som idag driver dessa hundtjänstföretag utbildade hos klubbar inom SKK. Samtidigt kan noteras att antalet personer som vill byta karriär mitt i livet genom att sälja sina hundkunskaper hela tiden växer. Årligen examineras flera hundra personer från gymnasieskolans naturbrukslinjer med inriktning att arbeta med hund.

Inom SKK finns idag exempel på väl fungerade samarbeten mellan företag och klubb vad gäller utbildning. Bland annat har SBK idag ca 50 förbundsinstruktörer som driver valpkurser i nära samverkan mellan klubben och personens egna företag. På samma sätt är samverkan med de instruktörer som utbildar assistanshundar organiserade. Fram till 2015 sköttes detta av SKK. Från 2016 har denna tjänst, som har upphandlats av Myndigheten för Delaktighet, skötts av SBK.

Beträffande möjligheten för företag att genomföra officiell verksamhet har detta med stor positiv erfarenhet prövats sedan 2012 med genomförandet av Beteende- och Personlighetsbeskrivning Hund, BPH. Under 2017 prövas möjligheten på liknande sätt genom att företag har fått rätt att arrangera agilitytävlingar.

EU-domstolen har sedan några år slagit fast att Sverige får fortsätta att undanta ideella föreningar från EUs momsregler trots att samma verksamhet erbjuds av företag. Utredningens förslag riskerar inte SKKs medlemsklubbars status som momsbefriade.

Utöver ovan har förändringar skett i tolkningen av hur ideella föreningar får hindra företag att bedriva verksamhet som erbjuds av klubbar. Marknadsdomstolen utfärdade ett vite i miljonklassen om Bilsportförbundet fortsatte att begränsa den verksamhet som ett privat företag bedrev inom bilsporten. I början av 2016 genomförde Konkurrensverket en förberedande studie om hur SKK begränsar verksamheter utifrån olika perspektiv. Utredningen ledde inte till att myndigheten gick vidare i en fördjupad studie, samtidigt som den inte gav besked om huruvida SKKs regelverk är i konflikt med Konkurrenslagstiftningen.

Arbetsgruppen har valt att beskriva SKKs och medlemmarnas behov av utbildning i följande grupper:

- Förtroendevalda** Behovet av ny- och fortbildning av förtroendevalda i styrelser kommer att fortsätta vara stort och behöver lösas såväl inom SKK som i samverkan med t.ex. Studieförbundet.
- Funktionärer** Behovet av ny- och fortbildning måste i huvudsak lösas inom SKK och primärt av den del av organisationen som är huvudman för verksamheten.

Medlemmar I allt snabbare takt ser arbetsgruppen att medlemmar, hundägare och klubbar väljer att köpa utbildning av företag då dessa verkar ha lättare att tillgodose de önskemål som finns hos dagens hundägare. T.ex. har SBK förlorat nästan 2/3 av antalet deltagare som genomgår en valpkurs mellan åren 2007 till 2016 (från 22 600 till 8 900).

Arbetsgruppen föreslår att SKK, inte minst av konsumentupplysningsskäl, skapar samarbeten mellan företag och klubbverksamheten samt att SKK involverar sig i denna del genom t.ex. kvalitetssäkrande åtgärder av utbildning.

Utbildning genom företag Idag köper svenska hundägare utbildning och andra omvårdnadstjänster till sina hundar, exklusive veterinärvård och foder till ett värde av 2,5 miljarder kronor. Totalt har sällskapsdjurssektorn ökat från 10 miljarder kronor till över 16 miljarder kronor de senaste fem-sex åren. SKK har idag inga kvalitetssäkrande insatser i denna del av svenskt hundäggande vilket arbetsgruppen ser som en brist.

5.2 Vad, när och hur?

Arbetsgruppen föreslår att KF ger CS i uppdrag att:

- ✓ Vid risk för myndighetsingripande omedelbart kunna ändra regelverket för vem som är arrangör av officiell SKK-verksamhet.
- ✓ Utveckla samarbetsavtal med olika utbildningsarrangörer med start 2018 för att därmed i större utsträckning kunna påverka kvalitet och kompetens.
- ✓ I samverkan med den klubb som har huvudmannaskap för viss verksamhet kunna ge företag rätt att arrangera officiell verksamhet som bedrivs enligt SKKs regelverk av SKK- eller klubbauktoriserade funktionärer och i övrigt med säkerställande av ett bra djurskydd från 2018.
- ✓ I den takt klubbar önskar bistå med kvalitetssäkring av t.ex. funktionärer genom att använda digitala verktyg på liknande sätt som idag sker avseende BPH-funktionärer och kennelkonsulenter i olika utbildningsverktyg.
- ✓ Med start 2018 etablera SKKs företagarförening, med möjlighet till anslutning för företag och branschorganisationer som företräder verksamheter som säljer tjänster till hundägare.
 - Föreningens syfte ska vara att stödja utvecklingen av seriösa företag genom standardavtal, försäkringslösningar m.m.
 - För SKKs del ger företagarföreningen främst en möjlighet att tillse att föreningens medlemsföretag följer SKKs etiska normer.
 - För SKKs medlemmars del öppnar företagarföreningen för en bättre konsumentupplysning genom kvalitetssäkring och prisjämförelser samt ger möjlighet att skapa bra förmåner till SKKs medlemmar.
 - För SKKs medlemsorganisationer underlättar företagarföreningen utvecklingen av samarbete.

- ✓ Under 2018 konkretisera etablering av ett närmare samarbete med de skolor som utbildar personer inom ramen för den offentliga yrkesutbildningen. Detta kan exempelvis ske genom etablering av SKK Hundcollege.
- ✓ Förutom avtalskonstruktioner utreda om någon förändring av SKKs stadgar är erforderlig.

6. En gemensam värdegrund

6.1 Varför?

I uppdraget från KF ingick även att presentera en värdegrund för SKK. Arbetsgruppen har presenterat hur en värdegrund skulle kunna se ut och som baseras på fyra grundstenar:

- Hunden i centrum
- Tillsammans
- Alla lika – alla olika
- SKK för hela hundsverige

De flesta klubbar har ställt sig bakom hur en värdegrund skulle kunna skrivas för SKK.

6.2 Vad, när och hur?

Arbetsgruppen föreslår att KF ger CS i uppdrag att:

- ✓ Under 2018 ta fram en gemensam värdegrund för SKK där arbetsgruppens utkast kan vara en bas att starta arbetet ifrån.